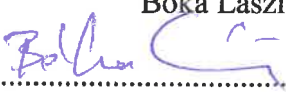

Javaslat a
„[Szendrey Júlia¹]”
települési/tájegységi/ágazati²
értéktárba történő felvételéhez

Készítette:
Bóka László

..... (aláírás)

Budapest, Erzsébetváros, 2023.06.14.

(P. H.)

¹ Kérjük, adja meg a nemzeti érték pontos megnevezését.

² Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Szücs Balázs alpolgármester

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Szücs Balázs alpolgármester

Levelezési cím: 1073 Budapest, Erzsébet körút 6.

Telefonszám: -

E-mail cím: szucs.balazs@erzsebetvaros.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Szendrey Júlia életműve

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:³:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ <u>kulturális örökség</u>	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

a szakterületi besorolás indokolása: irodalomtörténet

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- ☐ igen
amely nemzetiség:⁴

- ☐ nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Budapest, VII. kerület,

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

☐ települési

☐ tájegységi

☐ ágazati

amely értéktár neve: Erzsébetvárosi Értéktár

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

Szendrey Júlia, Petőfi Sándor felesége több szalon is kötődik Erzsébetvároshoz. Petőfi és felesége, Júlia 1847. november 4-én érkeztek Pestre és a Dohány utca 373. sz. alatti Schiller-

³ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

⁴ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

ház első emeletére költöztek. E ház helyén áll ma a Dohány utca 16-18. A Marczibányi-házban Petőfi először 1845-ben vett szállást, barátjánál, Egressy Gábornál. Másodszor 1849. május 29-én költözött ide feleségével és kisfiával. E ház helyén áll ma a Rákóczi út 10. Júlia második férjével 1853-ban költözött a Hársfa utca 1. alatti házba, e ház helyén áll ma a Hársfa utca 54-es ház. Ő fordította elsőként magyarra Andersen meséit. Magyarországon Őt tekinthetjük az első modern nőnek, aki megérdemli, hogy ne csupán Petőfi Sándor özvegyeként beszéljünk róla.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Szendrey Júlia rövid élete alatt többször, több helyen is lakott Erzsébetvárosban.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

[Szendrey Júlia – Wikipédia \(wikipedia.org\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Szendrey_J%20J%20l%20ia)

[A Szendrey Júlia-jelenség \(rubicon.hu\)](http://rubicon.hu/az-szendrey-julia-jelenseg)

[SZENDREY JULIA ISMERETLEN NAPLÓJA, LEVELEI ÉS HALÁLOSÁGYÁN TETT VALLOMÁSA \(mek-oszk.uz.ua\)](http://mek-oszk.uz.ua/Szendrey_Julia_ismeretlen_naplója,_levelei_és_haláloságyán_tett_vallomása)

[“Harmat leszek, ha te napsugár vagy” - Petőfi Sándor és Szendrey Júlia elsőpró szerelme \(funzine.hu\)](http://funzine.hu/harmat-leszek-ha-te-napsugar-vagy-Pet%20fi-S%20ndor-%26-Szendrey-J%20lia-els%20pr%20szerelme)

[Második házassága mindenétől megfosztotta Szendrey Júliát » Múlt-kor történelmi magazin » Hírek \(mult-kor.hu\)](http://mult-kor.hu/masodik-hazassaga-mindenetol-megfosztotta-szendrey-juliat)

[Szendrey Júlia élete maga volt a pokol Petőfi halála után - Dívány \(divany.hu\)](http://divany.hu/szendrey-julia-elete-maga-volt-a-pokol-petofi-halala-utan)

[Nemcsak múzsa, hanem költő is volt – Szendrey Júlia életéről – kultúra.hu \(kultura.hu\)](http://kultura.hu/nemcsak-muzsa-hanem-kolto-is-volt-Szendrey-Julia-életéről)

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: nincs

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés m) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek: Földes György tudományos főmunkatárs
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról

Szakmai ajánlás az Erzsébetvárosi Értéktárba

Szendrey Júliát (1828-1868) többnyire Petőfi Sándor feleségeként és műzsájaként ismerjük. Első házasságának történetét mindenki megtanulja az általános iskolában, költő férje hozzá írott verseinek nagy részét a legtöbb ember ugyancsak már gyermekkorában olvassa: romantikus, viharos szerelem, amelyből számos híres, emblematikus vers született. Szendrey Júlia azonban önálló alkotóként is kiérdemli a figyelmet, nem csupán a „feleségek feleségeként” – bár ez utóbbi szerepkörben is sikerült neki a saját egyéniségének érdekessége miatt önálló jogon is elismerésre érdemes asszony képét megteremtenie, amely megfelel egy új, modern női imázsnak is. Ebben Szendrey Júliát nem csupán szokatlan, egyéni magatartása, öltözködése, modora segítette, hanem naplójegyzeteinek publikálása is (Petőfi 1847-ben folytatásokban jelentette meg őket a korban igen népszerű lap, az Életképek hasábjain), amelyekből az olvasók megismerhették kivételes személyiségét, gondolkodását. A vesztes szabadságharc után kiszolgáltatott helyzetében a fiatal özvegy menedéket keresett a Horvát Árpáddal való házasságban, ám ez utóbbi frigy – amelyből négy gyermek született – egyrészt kivívta a kortársak, hajdani barátok és a magyar olvasótábor megvetését, elutasítását, másrészt önmagában is szerencsétlenül, boldogtalanul sikerült, aminek a vége szétköltözés lett. Szendrey Júlia e második házassága idején is íróként lépett fel, amennyiben töretlenül alkotott: verseket, prózai szövegeket, elbeszéléseket írt, amelyek esztétikai színvonala is feltétlenül értékelendő – emellett folytatta a naplózást is, amelynek társadalomtörténeti, nőtörténeti fontossága ugyancsak megkérdőjelezhetetlen. (Ezen írások egy részét Bihari Mór adta ki 1909-ben két kötetben: Petőfiné Szendrey Júlia eredeti elbeszélései, Petőfiné Szendrey Júlia költeményei és naplója.) Szendrey Júlia fordította magyarra a híres dán író, Andersen meséit is, amelyeket először a Lampel Kiadóvállalat jelentetett meg 1858-ban. Az utóbbi évtizedben Gyimesi Emese könyveivel és egyéb publikációival igen sokat tett Szendrey Júlia munkásságának elismertetéséért.

Földes Györgyi
tudományos főmunkatárs
Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézet

Forrás: <https://mult-kor.hu/masodik-hazassaga-mindenetol-megfosztotta-szendrey-juliat-20220403>